KENT PARKI KULLANIMI VE ÖZNEL İYİ OLUŞ İLİŞKİSİ: ANKARA KENTİ ÖRNEĞİ ¹

THE ASSOCIATION BETWEEN USE OF URBAN PARKS AND SUBJECTIVE WELL-BEING: EXAMPLE OF THE CITY OF ANKARA

Burcu AYAN SONKUR¹, Mithat DURAK², İlkden TAZEBAY³

¹⁻³*Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Ankara / Türkiye*

²*Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Bolu / Türkiye*

Öz: Bu çalışmada, Ankara'daki kent parklarının kullanımı ve öznel iyi olma hali arasındaki ilişki araştırılmaktadır. Araştırmaya katılan 210 kent parkı kullanıcısına sosyo-demografik ve kullandıkları park ile ilgili özellikleri içeren anketin yanı sıra öznel iyi oluşu ölçeği iki anket gönüllülüğü ve gizlilik ilkeleri çerçevesinde uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre kent parklarının kullanımı ile öznel iyi oluş arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur. Kent parklarını kullanan katılımcılar park kullanmaya başladıkları ana göre fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan daha olumlu yaşantılar rapor etmiştir. Bulgular ışığında, park kullanan birey sayısının artırılmasının yanı sıra kent parklarının tasarım ve planlanmasında bireylerin psiko-sosyal ihtiyaçlarının dikkate alınması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kent Parkı, Öznel İyi Olma Hali Ankara

Abstract: In the present study, the association between using urban parks in Ankara and subjective well-being is aimed to be investigated. Participants composing 210 urban park users are asked to complete two scales about subjective well-being in addition to answer their socio-demographic variables and questions about urban parks that they are using in the frame of voluntary participation and informed consent. According to results, there were positive and significant relationship between using urban parks and subjective wellbeing. Urban park users reported higher scores of positive experiences when they compare their experiences before using a park, on the basis of physical, mental and social experiences. In the light of findings, promoting to increase urban park users and considering psycho-social needs of individuals are encouraged to be taken into consideration for further studies.

Key Words: Urban Park, Subjective Wellbeing, Ankara

Doi: 10.17365/TMD.2017.1.006.x

(1) *Sorumlu Yazar: Burcu AYAN SONKUR, Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Ankara / Türkiye, brc.ayan@gmail.com* *Geliş Tarihi / Received: 29.10.2016* *Düzeltilme Tarihi / Revision Date: 04.01.2017-12.02.2017* *Kabul Tarihi / Accepted: 25.02.2017* *Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – Uygulama / Research - Application)* *Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None* *“Etik Kurul Raporu Yok – None of Ethics Commit*

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

GİRİŞ

Kentlerdeki yeşil alanların temel unsurlarından biri olan kent parkları, özellikleri, işlevleri ve sağladığı olanaklar kapsamında kentlerdeki insanların yaşamında oldukça önemlidir. Kent parklarının özellikleri değerlendirildiğinde kullanıcılara sağladığı faydalar yalnızca fiziksel olmayıp, duygulanımsal ve bilişsel olarak da faydaları olabileceği düşünülmektedir. Bu kapsamda, parklarda yapılan fiziksel aktivitelerin yanı sıra, güzel bir park ortamında bulunmanın mutluluk getirebileceği, aynı zamanda da parktaki peyzaj mimari çalışmalarının o parkı kullananların düşünce dünyasında önemli bir yeri olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, insan- çevre etkileşiminin yarattığı etkiler psikoloji ve mimarlığın ortak bir buluşma noktası olmasına rağmen bu etkileşimin irdelenmesinin alan yazında sınırlı kalması bulgular ve uygulamada yaratacağı sonuçlar bakımından merak uyandırmaktadır.

Eko-sistem yaklaşımı ile insanların etkileşimini öne çıkaran ve bilişsel ve duygulanımsal iyiliği ele alan kavramlardan birisi de öznel iyi olma halidir (ÖİOH, subjectivewell-being). ÖİOH kavramı, duygulanımsal iyiliş ve bilişsel iyi oluş olarak alan yazında açıklanmaktadır (Diener, 1984). Duygulanımsal iyi oluş, olumsuz duyguların azlığı ve olumlu duyguların çokluğunu ifade eder (Duckworth, Steen, & Seligman, 2005). Bilişsel iyi olma hali ise, tüm yaşam memnuniyetinin değer-

lendirilmesini (Diener, 1984) gelişme ve büyüme düşüncesini kapsamaktadır (Diener ve ark., 2010). Bu değerlendirme sonucunda olumlu duygular ne kadar çok olursa, olumsuz duygular ne kadar az olursa, yaşam memnuniyeti ne kadar çok olursa o kişinin öznel iyi olma halinin yüksek olduğu söylenebilmektedir. Öznel iyi oluşun bireyin yaşadığı çevre ile ilişkisi olduğu belirtilse de (ThompsonCoon vd., 2011) çevrenin bireylerin hissettikleri mutluluk ile etkileşimsel olduğu belirtilse de (Lafortezza, Carrus, Sanesi ve Davies, (2009), multi-disipliner olarak bu ilişkileri ele alan görgül kısıtlı çalışmalar bulunmaktadır.

AMAÇ

Bu çalışma, kent parklarının insan yaşamındaki etkisini ele almaktadır. Bu doğrultuda, kent parklarının kullanımının öznel iyi olma hali ile ilişkisi değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, psikoloji alan yazınında öne çıkan öznel iyi olma hali kavramı üzerine kent parklarını kullanma durumu ve parkların özelliklerinin rolü incelenmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede; kent parkları kullanma durumunun ve kent parklarının özelliklerinin yeterliliğinin duygulanımsal ve bilişsel öznel iyi oluşu artıracığı beklenilmektedir.

Araştırmanın Kısıtlılıkları: Araştırma sonuçlarının öz bildirimlere dayanması ve araştırmanın kesitsel (cross-sectional) yöntem içermesidir

Araştırmanın Problemi: Park kullanımı bireylerin öznel iyi oluş düzeyini etkilemekte midir? Park kullanımı bireylerin fiziksel, zihinsel ve sosyal iyilik hallerini etkilemekte midir? Park kullanımı bireylerin duygulanımında olumlu değişimler yaratmakta mıdır?

Bu bağlamda öznel iyi olma hali ve alt bileşenleri olan fiziksel, zihinsel ve sosyal iyi olma hali ve park kullanımı ile ilişkisini gösteren bir model temel alınmıştır (Şekil 1).

Şekil 1. Parkın Kullanımı-Fiziksel, Sosyal, Zihinsel İyi Olma Hali İlişkisi

YÖNTEM

Kent Parkları: Çalışma alanı olarak Ankara kentindeki kent parklarından Altınpark, Botanik Parkı ve Gençlik Parkı seçilmiştir. Çalışmanın amacı parkların özelliklerinin ve bu alanların sunduğu aktivite imkânlarının insanların duygu durumları üzerindeki etkilerini duygulanımsal ve bilişsel fiziksel, zihinsel ve sosyal iyi olma hali kapsamında incelemeye yönelik olduğu için, parkların seçiminde bu duruma dikkat edilmiştir.

Seçilen parklar en baskın özelliklerine göre şu şekilde gruplandırılmıştır:

- 1- Botanik Parkı: Göreceli olarak doğal alan miktarının fazla olduğu ve kullanıcıların dinlenme, seyir, doğa ile baş başa kalma vb. amaçlı kullanımının yaygın olduğu bir park
- 2- Gençlik Parkı: Göreceli olarak daha fazla sosyalleşme imkânı tanıyan özelliklere sahip, kullanıcıların buluşma, bir araya gelip birlikte vakit geçirme mekânı olan bir park
- 3- Altınpark: Göreceli olarak fiziksel aktivite imkânı tanıyan ve kullanıcıların genellikle fiziksel aktiviteler için tercih ettiği bir park

Altınpark, Altındağ ilçesine bağlı Aydınlıkevler ile Hasköy Mahalleleri arasında yer almaktadır. Bu park 640.000 m²'lik bir alan üzerinde tesis edilmiştir. Botanik Parkı, Ankara'nın güneyinde Çankaya Vadisi içinde yer almaktadır. Yaklaşık 65000m² büyüklüğündedir. Gençlik Parkı, Altındağ ilçesinin Ulus semtinde yer almakta olup 275.000 m² alan üzerine kurulmuştur.

Katılımcılar: Araştırmanın katılımcılarını Ankara'da yaşayan 213 kent parkı kullanıcısı oluşturmuştur. Altı katılımcı araştırma soruları ve anketlerinde %5 den fazla kayıp değere sahip olduğu için analiz dışı bırakılmıştır. Analizler 207 katılımcı üzerinden gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların % 55,6'sı erkektir

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring
ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

(92 kadın ve 115 erkek). Katılımcıların yaşları 17-76 arasında değişmektedir (M = 32.08, SS = 14.28) Katılımcıların gelir düzeyleri 850 ₺ ile 11000 ₺ arasında değişmektedir. (M = 2907.63 ₺ , SS = 1443.22 ₺) 2907,63 1443,22. Medeni hal açısından 133 katılımcı bekârdır ve 74 katılımcı evlidir. Katılımcıların eğitim düzeylerinin ilköğretim (n= 26) lise (n = 104) üniversite (n = 70) ve lisansüstü (n = 7) mezunu şeklinde olduğu gözlenmiştir.

Psikometrik Ölçüm Araçları: Katılımcılara yöneltilen sosyo-demografik özellikleri (örneğin, yaş, eğitim düzeyi, gelir düzeyi vb) ve park kullanımı ile ilgili özellikleri belirlemeye yönelik soruların yanı sıra iki adet anket uygulanmıştır.

a. *Öznel İyi Oluş Değişimi Anketi:*

Bu çalışmada katılımcıların öznel iyi oluşları ile ilgili olarak parkı kullanmadan önceki ve sonraki durumlarını fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan değerlendirdikleri üç sorudan oluşan bir anket geliştirilmiştir. Katılımcılar, öznel iyi oluş boyutları olan fiziksel, zihinsel ve sosyal değişim sorularını 1 (berbat) ile 10 (mükemmel) arasında değişen onlu ölçek üzerinde işaretlemektedir. Bu çalışmada anketin iç tutarlılığı Cronbach's Alpha = .90 olarak bulunmuş, düzeltilmiş madde-toplam korelasyonlarının .78 ile .85 arasında değişti-

ği gözlenmiştir. Anketten alınacak olası puan 3 – 30 arasında değişmektedir.

b. *Öznel İyi Oluş Duygulanım Anketi:*

Park kullanıcılarının duygulanım öznel iyi oluşlarını değerlendirmeye yönelik bir anket hazırlanmıştır. Ankette katılımcılara “parktan ayrılırken kendinizi nasıl hissediyorsunuz?” şeklinde yöneltilen soru çerçevesinde kullanıcıların duygularını iki yönlü zıt duygulanım derecelendirme tekniği ile 1 ile 5 arasında değerlendirmeleri istenmiştir. Örneğin, katılımcılar “keyifsiz” (1 puan) – “keyifli” (5 puan) ve “sıkılmış” (1 puan) – “eğlenmiş” (5 puan) gibi 10 farklı duygulanım ile ilgili kendi hisselerini değerlendirmişlerdir. Anketin iç tutarlılığı Cronbach's Alpha = .86 olarak bulunmuş, düzeltilmiş madde - toplam korelasyonlarının .44 ile .72 arasında değiştiği gözlenmiştir. Anketten alınacak olası puan 10 – 50 arasında değişmektedir.

İşlem: Katılımcılar gönüllülük ve gizlilik esasına dayalı olarak yöneltilen sorulara ve anketlere tepki vermişlerdir. Anket soruları parkta katılımcılara yöneltilmiştir. Anket uygulamalarında istatistikî sonuçların güvenilirliği ve geçerliği önem arz etmektedir. Aynı kaynaktan aynı zamanda aynı yöntemle veri toplanmasının “ortak yöntem etkisi” nedeniyle sonuçların geçerliği açısından sorunlar yaratabileceği (Chan, 2009; Podsakoff vd., 2003), açıklanan varyansın değişkenler arası

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

ilişkilerden çok uygulanan yöntemle atfedileceği (Krishnaveni ve Deepa, 2013) ve Tip-I ve Tip-II hatanın ciddi derecede artabileceği (Podsakoff vd., 2003) ifade edilmektedir. Bu nedenle, araştırma öncesi “ortak yöntem etkisini” bertaraf etmek için önlemler (ör., ölçek derecelendirmelerinin farklı olması, yanlış ve doğru yanıtın olmadığı şeklinde bilgilendirme, anket sorularının katılımcılara farklı sıralarda verilmesi vb.) alınmıştır

BULGULAR

1. Parka Gitme Sıklığı

Parka gitme sıklığı açısından park kullanıcılarının % 16.43’ü ($N=34$) haftada en az bir kere. % 14.01’i ($N=29$) iki haftada bir kere. % 16.91’i ($N=35$) ayda bir kere. % 17.38’i ($N=36$) üç ayda bir kere. % ve 35.27’si ($N=73$) yılda iki kereden az parka gitmektedir. Katılımcıların parka gitme sıklığına yönelik gözlenen değerlerin beklenen değerlerden farklı olup olmadığını test etme amacıyla yapılan Tek Yönlü Ki Kare (Ki kare Uyum Testi) sonucu anlamlıdır, $\chi^2(4, N=207) = 30.85$, $p = 3.28e-06$. Katılımcılar parka beklenenden daha az gitmektedir. Park kullanım sıklığının cinsiyet ile ilişkili olup olmadığının test edildiği İki Yönlü Ki Kare (Bağımsızlık) testi sonucu anlamlıdır, $\chi^2(4, N=207) = 12.07$, $p = 1.69e-02$. Erkekler beklenenden daha sık, kadınlar ise daha seyrek olarak parkları ziyaret etmektedir.

2. Parka Ulaşım

Parka ulaşım ile ilgili katılımcıların çoğunluğu parka ulaşmada sıkıntı yaşamadığını ve rahat ulaştığını rapor etmiştir. İki Yönlü Ki Kare testi sonucu Altınpark (58 evet, 13 hayır), Gençlik Parkı (62 evet, 5 hayır) ve Botanik Park’ın (61 evet, 8 hayır) ulaşım kolaylığı-zorluğu açısından birbirinden farklılaşmadığını ortaya koymuştur $\chi^2(2, N=207) = 3.78$, $p = 1.51e-01$.

3. Parkta Geçirilen Zaman

Park kullanıcılarının ortalama % 50’si parkta 1-2 saat zaman geçirdiğini rapor etmiştir. Parkta 1 saatten az, 1-2 saat, 2-3 saat ve 4+ saat zaman geçiren katılımcı sayısı sırasıyla Altınpark’ta 13, 31, 16 ve 9, Gençlik Parkı’nda 7, 32, 18 ve 10 ve Botanik Parkı’nda 10, 38, 17 ve 6 şeklinde olduğu gözlenmiştir. İki Yönlü Ki Kare testi sonucu parkta geçirilen zamanın ve park türünün birbiri ile ilişkili olmadığını (birbirinden bağımsız olduğunu) ortaya koymuştur, $\chi^2(6, N=207) = 3.70$, $p = 7.17e-01$.

4. Öznel İyi Oluş Değişimi

Öznel İyi Oluş Değişimi Anketi sonuçlarına göre katılımcılar parkı kullandıktan sonra kendilerini fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan daha olumlu değerlendirmişlerdir (Tablo-1). Parklarda sık yapılan etkinlikler ve sonrasında hissedilen duygu durumlarına bakıldığında

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

da mutlu, rahatlamış, enerjik-zinde, dinlenmiş gibi olumlu duyguların oldukça yüksek düzeyde hissedildiği olumsuz duyguların ise

yok denecek kadar az düzeyde hissedildiği görülmüştür.

Tablo 1. Fiziksel, Zihinsel ve Sosyal Açından Park Kullanımı Öncesi ve Sonrası Öznel İyi Oluş Değişimi (Birey Sayısı)

Daha...	Botanik Park Kullanıcıları			Gençlik Parkı Kullanıcıları			AltınPark Kullanıcıları			Tüm Park Kullanıcıları		
	Fiziksel	Zihinsel	Sosyal	Fiziksel	Zihinsel	Sosyal	Fiziksel	Zihinsel	Sosyal	Fiziksel	Zihinsel	Sosyal
Berbat	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Çok daha kötü	0	0	0	1	2	2	1	1	1	2	3	3
Daha kötü	1	1	1	2	1	1	0	1	0	3	3	2
Kötü	0	0	0	2	2	1	3	4	4	5	6	5
Biraz kötü	0	0	0	5	2	2	4	5	3	9	7	5
Ne kötü ne iyi	5	1	9	9	7	10	7	3	6	21	11	25
Biraz iyi	6	4	8	5	9	11	4	4	7	15	17	26
İyi	10	14	9	11	19	11	19	17	18	40	50	38
Daha iyi	30	34	32	23	21	19	26	30	24	79	85	75
Çok daha iyi	18	15	10	7	3	9	3	4	5	28	22	24
Mükemmel	0	1	1	2	1	1	2	0	1	4	2	3
TOPLAM	71	71	71	67	67	67	69	69	69	207	207	207

Katılımcıların tepkileri; “değişme yok ya da daha kötü”, “daha iyi” ve “çok iyi-mükemmel” şeklinde yeniden kodlanmış ve frekanslar skor olarak analize sokularak Tek Yönlü ANOVA ile karşılaştırılmıştır. Park kullandıktan sonra ortaya çıkan fiziksel değişim için analiz sonucu anlamlıdır, $F(2, 6) = 8.24$, $p = 1,90e-02$. Duncan Post Hoc karşılaştırmasına göre fiziksel değişimde “çok iyi-mükem-

mel” ($X = 37.00$) tepkisi veren katılımcı sayısı “değişme yok ya da daha kötü” ($X = 13.67$) şeklinde tepki veren katılımcı sayısından istatistiki olarak daha yüksek şekilde fiziksel değişim raporu etmiştir.

Park kullandıktan sonra ortaya çıkan zihinsel değişim için analiz sonucu anlamlıdır, $F(2, 6) = 5.76$, $p = 4,01e-02$. Duncan Post Hoc karşılaştırmasına göre zihinsel değişime “çok

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

iyi-mükemmel” ($X = 36.33$) tepkisi veren katılımcı sayısı “değişme yok ya da daha kötü” ($X = 10.33$) şeklinde tepki veren katılımcı sayısından istatistiki olarak daha yüksek zihinsel değişme rapor etmiştir.

Park kullandıktan sonra ortaya çıkan sosyal değişim için analiz sonucu anlamlıdır, $F(2, 6) = 13.29$, $p = 6.24e-03$. Duncan Post Hoc karşılaştırmasına göre sosyal değişimi “çok iyi-mükemmel” ($X = 34.00$) ve “daha iyi” ($X = 29.67$) tepkisi veren katılımcı sayısı “değişme yok ya da daha kötü” ($X = 13.67$) şeklinde tepki veren katılımcı sayısından istatistiki olarak daha yüksek sosyal değişim rapor etmiştir.

Toplam değişim için analiz sonucu anlamlıdır, $F(2, 24) = 28.08$, $p = 1.00e-06$. Duncan Post Hoc karşılaştırmasına göre “çok iyi-mükemmel” ($X = 35.78$) tepkisi veren katılımcı

sayısı “daha iyi” ($X = 27.00$) ve “değişme yok ya da daha kötü” ($X = 12.56$) şeklinde tepki veren katılımcı sayısından istatistiki olarak daha yüksek şekilde park kullanımına bağlı değişim rapor etmiştir. Benzer şekilde, “daha iyi” tepkisi veren katılımcı sayısı “değişme yok ya da daha kötü” şeklinde tepki veren katılımcı sayısından istatistikî olarak daha yüksektir.

4. Öznel İyi Oluş Duygulanım

Öznel İyi Oluş Duygulanım Anketi sonuçlarına göre tüm katılımcılar 14 – 50 puan ($X = 40.01$, $SS = 5.42$), Altınpark katılımcıları 14 – 50 puan ($X = 39.07$, $SS = 5.96$), Gençlik Parkı katılımcıları 24 – 50 puan ($X = 39.60$, $SS = 5.43$) ve Botanik Park katılımcıları 31 – 50 puan ($X = 41.33$, $SS = 4.58$) aralığında puanlama yapmıştır (Tablo-2).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tablo 2. Katılımcıların Öznel İyi Oluş Duygulanım Tepkileri

		1	2	3	4	5	
Botanik Park Kullanıcıları	Keyifsiz	1	0	5	26	39	Keyifli
	Yorgun	2	3	16	26	24	Zinde
	Sıkılmış	0	0	19	22	30	Eğlenmiş
	Stresli	0	0	2	46	23	Sakin/Rahat
	Üzgün	1	0	4	23	43	Mutlu
	Kızgın	0	0	7	29	35	Hoşnut
	Asosyal	1	1	16	24	29	Sosyal
	Huzursuz	0	1	7	34	29	Huzurlu
	Korkulu	0	1	19	31	20	Korkusuz
	Güvensiz	0	1	44	22	4	Güvende
Gençlik Parkı Kullanıcıları	Keyifsiz	1	0	6	26	34	Keyifli
	Yorgun	7	1	8	40	11	Zinde
	Sıkılmış	1	0	15	32	19	Eğlenmiş
	Stresli	1	0	11	37	18	Sakin/Rahat
	Üzgün	1	0	11	26	29	Mutlu
	Kızgın	0	0	9	44	14	Hoşnut
	Asosyal	0	1	20	30	16	Sosyal
	Huzursuz	0	5	9	38	15	Huzurlu
	Korkulu	1	0	15	37	14	Korkusuz
	Güvensiz	3	4	22	32	6	Güvende
Altınpark Kullanıcıları	Keyifsiz	1	2	12	24	30	Keyifli
	Yorgun	5	1	16	36	11	Zinde
	Sıkılmış	1	3	13	35	17	Eğlenmiş
	Stresli	2	2	8	39	18	Sakin/Rahat
	Üzgün	1	1	10	35	22	Mutlu
	Kızgın	1	3	8	41	16	Hoşnut
	Asosyal	2	0	22	32	13	Sosyal
	Huzursuz	1	0	11	42	15	Huzurlu
	Korkulu	1	0	19	38	11	Korkusuz
	Güvensiz	2	1	18	41	7	Güvende

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tüm Park Kullanıcıları	Keyifsiz	3	2	23	76	103	Keyifli
	Yorgun	14	5	40	102	46	Zinde
	Sıkılmış	2	3	47	89	66	Eğlenmiş
	Stresli	3	2	21	122	59	Sakin/Rahat
	Üzgün	3	1	25	84	94	Mutlu
	Kızgın	1	3	24	114	65	Hoşnut
	Asosyal	3	2	58	86	58	Sosyal
	Huzursuz	1	6	27	114	59	Huzurlu
	Korkulu	2	1	53	106	45	Korkusuz
	Güvensiz	5	6	84	95	17	Güvende

Tüm katılımcıların başlangıçta nötr duygulanıma sahip olduğu varsayımından hareketle anketten alınan ortalama puanın teorik olarak medyan kabul edilebilecek 30 olarak belirlendiği “Tek-Örneklemlit Test” sonucu tüm katılımcılar [$t(206) = 26.65, p = 1,00e-$

06], Altınpark katılımcıları [$t(68) = 12.65, p = 1,00e-06$], Gençlik Parkı katılımcıları [$t(66) = 14.47, p = 1,00e-06$] ve Botanik Park katılımcıları [$t(70) = 20.83, p = 1,00e-06$] için anlamlıdır.

Anketten alınan puanların park türüne göre değişip değişmediği Tek Yönlü ANOVA ile test edilmiştir. Analiz sonucu anlamlıdır, $F(2, 204) = 3.42, p = 3,45e-02$. Botanik parkı kullanıcıları ($X = 41.33$) Altınpark kullanıcılarına ($X = 39.07$) göre daha yüksek duygusal öznel iyi oluş rapor etmişlerdir. Gençlik Parkı katılımcıları ($X = 39.60$) ile Altınpark ve Botanik Park katılımcıları arasında anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Anketten alınan puanların cinsiyete göre değişip değişmediği Bağımsız Gruplar t Testi ile test edilmiştir. Analiz sonucu anlamsızdır, $t(205) = -.96, p = .338$.

Öznel İyi Oluş Duygulanım Anketinden elde edilen puanlara göre parka gitme sıklığı açısından katılımcı grupları arasında fark olup olmadığının test edildiği Tek Yönlü ANOVA sonucu anlamsızdır, $F(4, 202) = 1.15, p = .336$.

TARTIŞMA

Bu çalışma kent parkı kullanımı ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, Ankara kentinde üç park (Altındağ, Gençlik Parkı ve Botanik Parkı) kullanıcılarına sosyo-demografik özellikleri ve park kullanımı ile ilgili özellikleri belirlemeye yönelik sorular yöneltilmiştir. Öznel iyi oluşu ölçmek için oluşturulan “Öznel İyi Oluş Değişimi Anketi” ve “Öznel İyi

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Oluş Duygulanım Anketi” katılımcılara parkta uygulanmıştır.

“Öznel İyi Oluş Değişimi Anketi” ile katılımcıların parkı kullanmadan önceki ve sonraki öznel iyi oluş düzeylerini fiziksel, zihinsel ve sosyal olarak üç boyutta 1-10 arasında değişen skalada değerlendirmeleri istenmiştir. “Öznel İyi Oluş Duygulanım Anketi” ile katılımcılar “parktan ayrılırken kendinizi nasıl hissediyorsunuz?” şeklinde kendilerine yöneltilen soru çerçevesinde duygularını iki yönlü zıt duygulanım derecelendirme tekniği ile 1 ile 5 arasında değerlendirmişlerdir.

Parkı kullanma sıklığı beklenenden daha düşük çıkmıştır. Park kullanıcıların parkı neden daha az ziyaret ettiklerinin çok yönlü olarak araştırılabilir ve park kullanımının özendirilmesi için alınacak önemlerin neler olabileceği üzerinde inceleme yapılabilir.

Park kullanım sıklığı ile ilgili olarak kadınların erkeklere göre daha seyrek parkları ziyaret ettikleri dikkati çekmiştir. Bu durumun toplumsal cinsiyet algısı ile ilişkili olabileceği gibi parktan beklentilerin cinsiyete göre farklılaşabileceği de düşünülmektedir.

Parka ulaşım konusunda katılımcıların her üç parka da rahat ulaştıklarını rapor etmeleri ve istatistiksel analizlerde parka ulaşmada parklar arasında anlamlı bir fark gözlenmemesi seçilen üç parkın da kolay ulaşılabilir olduğu, Ankara’daki park kullanıcılarının bu üç parka da

ulaşmada zorluk çekmedikleri anlamına gelmektedir. Parka gelmeyen bireyler için parklara ulaşımın bir sorun olmayacağı, parka gelmemenin bireysel bir tercih ya da yaşam rutini olduğu ifade edilebilir. Benzer şekilde, Shana-han, Franco, Lin, Gaston ve Fuller (2016) yeşil alan kullanımı ve egzersiz yapmanın çevresel engellerden mi yoksa sosyal engellerden mi kaynaklandığını sorgulamışlardır.

Parkta geçirilen zamanın ve park türünün bir-biri ile ilişkili olmaması, birbirinden bağımsız olması, parkta geçirilen zamanın bireysel tercihlerden ve etkenlerden kaynaklandığını destekler niteliktedir. Her üç park için de kullanıcıların zaman geçirmesi konusunda birbirine benzer özellikler içerdiği düşünülebilir.

Bu çalışmanın temel amacı olan park kullanımı ve öznel iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Katılımcıların park kullanımı öncesi ve sonrasını öznel iyi oluşlarını fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan değerlendirdikleri Öznel İyi Oluş Değişimi Anketinden elde edilen sonuçlara göre katılımcılar park öncesine göre, park sonrası kendilerini daha olumlu değerlendirmişlerdir. Öznel iyi oluşlarını fiziksel, zihinsel, sosyal ve genel olarak “çok iyi-mükemmel” olarak rapor eden katılımcı sayısı “değişme yok ya da daha kötü” şeklinde rapor eden katılımcı sayısından istatistikî olarak daha yüksektir. Bu sonuç parklarda geçirilen zamanların bireylerin öznel iyi oluşlarını olumlu etkilediğini ortaya koymakta-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

dır. Bu durumun, parkların kent yaşamının içinde, bireylerin psikolojik açıdan kendilerini iyi hissedecekleri doğal alanlar olması ve araçsal ekipmanlarla donatılmış olması ile ilgili olduğu söylenebilir. Bireyler stresli yaşamın içinde parkları kendi psikolojik ihtiyaçlarını giderecekleri ve sakinleyecekleri fırsat olarak görmüş olabilirler. Thompson-Coon ve arkadaşları (2011) yaptıkları geniş çaplı literatür taramasında bu bağlamda benzer sonuçlar ortaya koymuştur. Thompson-Coon ve arkadaşları (2011) iç mekânlarda yapılan egzersizlerle karşılaştırıldığında, doğal ortamlarda egzersiz yapmanın öznel iyi oluş ile daha yüksek düzeyde ilişkili olduğunu ifade etmişlerdir. Doğal ortamlarda egzersizin kendini canlı ve olumlu hissetmede artış, diğer taraftan gerginlik, karışıklık, öfke ve depresyonda azalma ile ilişkili olduğunu ortaya koymuşlardır. Katılımcılar, açık hava etkinliklerinden daha fazla keyif ve memnuniyet rapor etmişler ve yakın sürede bu etkinliği tekrarlama niyetlerini ve planlarını ifade etmişlerdir. Laforteza ve arkadaşları (2009) ise özellikle sıcak mevsimlerde parkların bireylerin ferahlamaları için fırsat olduğunu, park kullanıcılarının psikolojik açıdan kendilerini daha iyi hissettiklerini göstermişlerdir. Kentlerdeki yeşil alanları daha sık ziyaret etmenin öznel iyi oluş ve yarar sağlama (örneğin gölgelenme) bağlamında etkili olduğunu bulmuşlardır.

Öznel İyi Oluş Duygulanım Anketinden elde edilen puanlara göre yapılan analizler park kullanıcılarının parktan ayrılırken öncesine göre daha olumlu duygular tanımladıklarını ortaya koymuştur. Parklar bireylerin duygulanımsal öznel iyi oluşlarını olumlu yönde etkilemektedir. Veri toplanan üç park karşılaştırıldığında Botanik Park'ın diğer iki parka göre bireylerin duygulanımsal iyi oluşlarına daha fazla olumlu katkı yaptığı bulunmuştur. Bu sonuç doğrultusunda Botanik Park incelendiğinde, parkı Altınpark ve Gençlik Parkı'ndan ayıran en önemli özellik olarak; parktaki doğal özelliklerin diğerlerinden daha baskın olduğu ve yapısal öğelerin bu doğal görüntünün önüne geçmediği görülmüştür. Alan büyüklüğü olarak 65000 m²'lik alanıyla insanların kendisini kent ortamından uzak bir alanda hissetmesi için yeterli büyüklükte bir alan olarak görülmemesine rağmen topoğrafik olarak çukur bir alanda olması ile vadi tabanına inildiğinde, bu etkiyi sağlayabilmektedir. Parkın genel ses düzeyi de yine topoğrafik yapısı dolayısıyla çevresindeki gürültüden oldukça soyutlanmıştır. Bu durumda, insanların park kullanımı tercihinde doğallığa önem verdikleri ve stresli kent yaşamından soyutlanabilmek için daha sessiz sakin ortamları tercih ettikleri ve bu özelliklerin bireylerin duygulanımsal iyi oluşlarına daha olumlu katkı sağladığı söylenebilir.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Anketten alınan puan üzerinden cinsiyetin ve parka gitme sıklığının etkili olmaması parkların duygulanımsal öznel iyi oluş üzerinde direkt etkili olduğu, bireysel farklar yerine parkların çevresel ve tasarımsal özelliklerinin önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

SONUÇ

Kent parkları kullanımı ve öznel iyi olma hali arasında olumlu ilişki olduğu gözlenmiştir. Bireylerin park kullanımı sonrası daha olumlu duygular tanımladığı ortaya konulmuştur. Park kullanımının fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan öznel iyi oluşu arttırdığı bulunmuştur. Elde edilen sonuçların daha genellenebilir olması için ileride yapılacak araştırmalara ihtiyaç vardır. Bu araştırmada elde edilen park kullanımının öznel iyi oluş üzerindeki olumlu etkisinin anlık mı olduğu ya da öznel iyi oluş üzerinde kalıcı etkiler mi yaptığını belirlemek için boylamsal araştırmalara gereksinim vardır.

Analiz sonuçlarına göre, diğer parklara oranla duygulanımsal öznel iyi oluşun daha yüksek olduğu Botanik Park değerlendirmesinden çıkan sonuca göre, parkların tasarımında doğallığa ve ses yalıtımına önem vermenin gerekliliği göz önüne çıkmaktadır.

Kentlerde sağlıklı olmayı teşvik eden çevresel düzenlemeler yapılırken yeşil alanlara kolay ulaşım fırsatının ve trafikte daha az gürültünün sağlanmasının yanı sıra bireylerin ferahlayacakları, kendilerini psikolojik açıdan

daha iyi hissedecekleri ve öznel iyi oluşlarının artacağı mekânların hazırlanması önerilir. Bu öneri Gidlöf-Gunnarsson ve Öhrström'un (2007) parkların trafik sesinden yalıtılmış olarak hazırlanması önerisi ile örtüşmektedir.

Bireyler parkta yaptıkları etkinlikler sonrasında kendilerini mutlu, enerjik-zinde, yenilenmiş, rahatlamış, dinlenmiş ve motive olmuş hissettiklerini rapor etmişlerdir. Kent parklarının tasarlanmasında mimarlık dışında diğer bilim dallarının bulgularından da yararlanılması ve disiplinlerarası ortak çalışmalara açık olunması park kullanıcılarının parklardan sağladığı faydanın artmasında ve daha yüksek düzeyde öznel iyi oluş rapor etmelerine katkıda bulunacaktır.

KAYNAKÇA

CHAN, D., (2009). So why ask me? Are self-report data really that bad. In C. E. Lance & R. J. Vandenberg (Eds.), Statistical and methodological myths and urban legends: Doctrine, verity and fable in the organizational and social sciences (pp. 309-336). New York: Taylor & Francis

DIENER, E., (1984). Subjective well-being. Psychological Bulletin, 95, 542-75

DIENER, E., DIENER, M., & DIENER, C., (2009a.) Factors predicting subjective well-being of Nations. Social indicators research series 38, pp. 43-70

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

DIENER, E., WIRTZ, D., TOV, W., KIM-PRIETO, C., CHOI D., OISHI, S. AND BISWAS-DIENER, R., (2009B). New Well-being Measures: Short Scales to Assess Flourishing and Positive and Negative Feelings. *Soc Indic Res.* 97:143–156

DIENER, E., WIRTZ, D., TOV, W., KIM-PRIETO, C., CHOI, D. W., OISHI, S., BISWAS-DIENER, R., (2010). New Well-being Measures: Short Scales to Assess Flourishing and Positive and Negative Feelings. *Social Indicators Research*, 97(2), 143-156. doi: DOI 10.1007/s11205-009-9493-y

DUCKWORTH, A. L., STEEN, T. A., SELIGMAN, M. E., (2005). *Positive psychology in clinical practice. Annual Review of Clinical Psychology*, 1; 629–651

GIDLÖF-GUNNARSSON, A., ÖHRSTRÖM, E., (2007). Noise and well-being in urban residential environments: The potential role of perceived availability to nearby green areas. *Landscape and Urban Planning*, 83(2–3), 115-126. doi:http://dx.doi.org/10.1016/j.landurbplan.2007.03.003

KRISHNAVENI, R., et al., (2013). Controlling Common Method Variance while Measuring the Impact of Emotional Intelligence on Well-being. *Vikalpa*, 38(1), 41

LAFORTEZZA, R., CARRUS, G., SANESI, G., DAVIES, C., (2009). Benefits and well-being perceived by people visiting green spaces in periods of heat stress. *Urban Forestry & Urban Greening*, 8(2), 97-108

PODSAKOFF, P.M., et al., (2003). Common method biases in behavioral research: a critical review of the literature and recommended remedies. *Journal of Applied Psychology*, 88(5), 879-903. doi: 10.1037/0021-9010.88.5.879

SHANAHAN, D. F., FRANCO, L., LIN, B. B., GASTON, K. J., FULLER, R. A., (2016). The Benefits of Natural Environments for Physical Activity. *Sports Medicine*, 46(7), 989-995. doi:10.1007/s40279-016-0502-4

THOMPSON COON, J., BODDY, K., STEIN, K., WHEAR, R., BARTON, J., & DEPLEDGE, M. H., (2011). *Does Participating in Physical Activity in Outdoor Natural Environments Have a Greater Effect on Physical and Mental Wellbeing than Physical Activity Indoors? A Systematic Review.* *Environmental Science & Technology*, 45(5), 1761-1772. doi:10.1021/es102947t

Yazar Notu: Bu çalışma yazarın yayınlanmış olan doktora tezinden üretilmiştir.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

EXPANDED ABSTRACT

Introduction: Urban parks are quite important part of the urban life since they have various characteristics, functions and possibilities provided to users. The benefits of urban parks to users can be grouped under major subjects as physical, social and mental benefits. In this context, it can be said that a beautiful park environment provides happiness in addition to the opportunities for physical activities by means of engaging sports and mental occupation by looking at landscape characteristics. Although the landscape at the parks has important affect for human beings and the effects of the human-environment interaction is an intersection point for the discipline of psychology and architecture, the studies considering this interaction are quite limited in the literature. Subjective well-being includes frequency of negative and positive emotions as well as evaluation of complete life satisfaction (Diener, 1984). Subjective well-being has two dimensions called cognitive and emotional well-being. Affective well-being refers to the abundance of negative emotions and the multitude of positive emotions (Duckworth, Steen, & Seligman, 2005). On the other hand, cognitive well-being includes assessment of all life satisfaction, and flourishing (Diener et al., 2010). In the literature, although the association between human and their environment have effect on subjective-well being (Thompson Coon et al., 2011) and environments' affect on personal happiness (Laforteza, Carrus, Sanesi ve Davies, (2009), there were limited number of studies examining the seassociations. **Purpose:** The main purpose of the present study is to investigate the association between using urban parks in Ankara and subjective well-being. **Limitations of the research:** The results of the research are based on self-reports and include the cross-sectional method of the research. **Problem:** Does using park affect the subjective well-being of individuals positively? Does using park affect the physical, mental and social well-being of individuals positively? Does using park make positive changes on individuals affection? **Method:** As a study area, Altınpark, Botanik Park and Gençlik Park of the urban parks of the city of Ankara were selected. The dominant characteristics of those parks as follows: Altınpark represents physical activity opportunities; Botanik Park represents resting, navigation and nature beauty; Gençlik Park represents socialization and spending time together. Participants composing 210 urban park users are asked to complete two scales. These are **Change in Subjective Well-Being Survey** including three question evaluating physical, mental and social change-0 to 10 point and having internal consistency as .90 and item total correlations ranged between .78 to .85- and **Subjective Well-being Affective Questionnaire** including 10 emotions items ranging between 1 to 5 with internal consistency as .86 and item total correlations as .44 to .72). in addition to these two measures participants are asked to answer their socio-demographic variables and questions about urban parks that they are using in the frame of voluntary participation and informed consent. **Results:** The following findings were obtained in the present study:

1. Participants went to the park less often than expected $\chi^2(4, N = 207) = 30.85, p = 3.28e-06$.
2. Male participants visited parks more often than expected, and women participants visited parks less frequently $\chi^2(4, N = 207) = 12.07, p = 1.69e-02$. The majority of participants reported that they did not have trouble getting to the park meaning transportation $\chi^2(2, N = 207) = 3.78, p = 1.51e-01$. The time spent in the park and the park type were not related $\chi^2(6, N = 207) = 3.70, p = 7.17e-01$.
3. There were positive and significant association between using urban parks and subjective wellbeing. Urban park users reported higher scores of positive experiences when they compared their experiences

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:141 K:231

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

before using a park, on the basis of physical, mental and social experiences; $F(2, 6) = 8.24, p = 1,90e-02$; $F(2, 6) = 5.76, p = 4,01e-02$; $F(2, 6) = 13.29, p = 6,24e-03$.

4. Participants reported more affective well-being after using park for park users [$t(206) = 26.65, p = 1,00e-06$], for Altınpark [$t(68) = 12.65, p = 1,00e-06$], for Gençlik Park [$t(66) = 14.47, p = 1,00e-06$] and for Botanik Park [$t(70) = 20.83, p = 1,00e-06$].

5. The users of the Botanik Park ($X = 41.33$) reported higher affective well-being than the users of Altınpark ($X = 39.07$) and Gençlik Park ($X = 39.60$), $F(2, 204) = 3.42, p = 3,45e-02$.

6. There was no association between gender and affective well-being $t(205) = -.96, p = .338$.

7. There was no association between frequency of park using and affective well-being $F(4, 202) = 1.15, p = .336$.

Discussion: The results show that the time spent in the parks positively affects the subjective well-being of the individuals. The parks equipped with natural and instrumental equipment leads to the individuals feel better psychologically. Individuals may have seen parks as an opportunity to relieve stress and calm down their own psychological needs. In the light of findings, promoting to increase urban park users and considering psycho-social needs of individuals are encouraged to be taken into consideration for further studies. Decisions based on design and planning a park are recommended to consider user-friendly design which will also contribute to the subjective wellbeing.